

Vanmorgen geeft Jezus geeft ons twee nieuwe titels mee.
Hij zegt: 'Jullie zijn het Zout der aarde,
jullie zijn het Licht van de wereld.'

Wat een boodschap aan een kerk
die steeds meer van haar kracht schijnt te verliezen.
En wie ziet in de kerk nog een zichtbare stad op de berg?

Hebben wij geen kerken gebouwd met loodzware muren
- kerken bestemd voor de eeuwigheid -
maar waarbinnen het licht brandt voor ons alleen?
Straalt ons licht nog wel voldoende naar buiten?
Hebben wij nog wel een boodschap aan onze wereld?

Zout spreekt tot de verbeelding van mensen,
in allerlei tijden in allerlei culturen.
Volgens een Oud-Syrische overlevering komt het zout
regelrecht van de goden.

Vanwege zijn zuiverende werking
was het in het oude Rome gebruik
om nieuwgeborenen zout op de lippen te strooien.

Daardoor moest het jonge leven beschermd worden
tegen dreigend onheil.
Een gebruik dat we nog steeds hanteren bij de kinderdoop.

In de Bijbel, zowel in het zogenaamde Oude als Nieuwe Testament
komen we dat woord zout vaak tegen.
Het heeft te maken met levenskracht.
Maar zoals bij elk symbool komen de tegenkrachten ook aan bod:
de vrouw van Lot verandert in een zoutzuil!

Ook in ons eigen taal is zout een belangrijk woord geworden.
We hebben dat woord verwerkt
in tal van spreekwoorden en gezegden:

*Het is het zout in de pap niet waard
Je kunt bij iemand zout in de wonde strooien
Op alle slakken zout leggen
Dat is allang in het zout gelegd
Ik heb het nog nooit zo zout gegeten
Als je zout morst, kun je ruzie verwachten
En dat laatste moet u maar met een korreltje zout nemen!*

In Afrika sterven er mensen bij gebrek aan zout.
Zout is levensnoodzakelijk.
Wij denken daar niet meer aan.
Alleen als we een zoutloos dieet krijgen,
beseffen we ineens, wat we eigenlijk nodig hebben.

De oudste wegen van Europa zijn de zogenaamde zoutwegen.
Zout was toen het meest begeerde handelsartikel.
Lonen werden ook vaak in zout betaald,
toen er nog geen sprake van geld was.
Het grappige is dat ons woord salaris afgeleid is
van het Latijnse woord 'Sal'. En dat woord betekent zout!

In de afgelopen weken lazen wij uit Jezus' regeringsverklaring: zijn Bergrede.
Hij zinspeelt vandaag op de conserverende werking van het zout.
'Gij zijt het zout der aarde.
Maar als het zout zijn kracht verliest, waarmee zal men dan zouten?' (Matteüs.5:13).

In Marcus 9:50 lezen we:
'*Hebt zout in uzelf en leef in vrede met elkaar.*'
Zout en vrede horen bij elkaar.
Een vleugje humor kenmerkt dat zout.
'Uw spreken zij steeds innemend, met een vleugje zout erbij,
zodat u iedereen antwoord weet te geven' (Kolossensen 4:6).

Zout en licht zijn niet buitengewoon.
Ook een christen is geen haar beter dan zijn of haar omgeving.

Maar toch heeft 'n christen iets dat anderen niet bezitten.

Jezus zegt niet: jullie zouden het zout der aarde,
het licht der wereld moeten zijn.

Hij zegt: jullie zijn het! Jullie zijn 't zout der aarde,
jullie zijn het licht van deze wereld!

In onze doop hebben we van God 't zout en het licht meegekregen.
We mogen door Gods geest aanstekelijk werken.
Als we dat willen kunnen we in deze, van angst verlamde wereld,
de geborgenheid van God uitstralen.

Wat we de wereld te bieden hebben is geen product van onszelf.
Het is het product van ons doopsel. Gods Geest.
Achter ons staat Zijn gezag.
Onze opdracht is het om zijn Woord verder te spreken,
zijn Licht door te geven.

Je terugtrekken uit deze wereld is
je overgeven aan een kwijnend bestaan.
De kerk moet midden in de wereld staan,
als een stad op de berg, voor iedereen zichtbaar.

Wij mogen mensen het zout van het evangelie laten proeven
en het vertrouwd laten zijn met het Licht van de wereld.

Dat is geen nieuw verhaal.

Ik denk hierbij aan die prachtige vertelling van Dostojewski over de grootinquisiteur.

Die laat Jezus arresteren
daags nadat er honderden kettters zijn verbrand.
Ook hij kent Jezus terug,
laat hem opsluiten en besluit
hem ook tot de brandstapel te veroordelen, 'want', zegt hij,
'de blijde boodschap dat we allen de geest in ons dragen,
vrij zijn en zout en licht genoemd kunnen worden,
is te gevaarlijk voor deze wereld.

Het mag verkondigd noch geweten worden.

' Bij Dostojewski antwoordt Jezus niet,
hij kust de oude man op zijn bloedloze droge lippen.
Die rilt over zijn hele lijf, opent de gevangenisdeur en zegt:
'Ga weg, ga helemaal weg en kom nooit, nooit meer terug.'

Maar ook in ons leven blijft God terugkeren.

Het verhaal van Jezus blijft doorverteld tot op de dag van vandaag.
En dat is maar goed ook,
want zonder Zijn zout zou menigeen in kerk en wereld
alleen maar flauwvallen!

Het ergste wat ons kan gebeuren is
dat je het zout van je doop laat verschrallen,
omdat er niets mee gebeurt.
Het ergst dat kan gebeuren is dat je 't Licht dat je ontving bij je doopsel
onder een emmer zet.
Dat licht houdt 't niet lang uit. Het verstikt.

Helaas hebben veel gevestigde kerken geen beste reputatie
als het gaat om het gelijkwaardig behandelen van homoseksuele
mannen en vrouwen. Ik ga geen voorbeelden geven want U weet dit al.

Er is nog veel aan bijbels gefundeerde homofobie op te ruimen.
Als wij daar als homo's en lesbo's en transgenders aan meewerken,
dan functioneren wij denk ik,
in die grote familie van Jezus die kerk heet als zout.
Zout dat zuivert en reinigt en bederf tegen gaat.

Al gaat het maar om het inzicht dat de God van Israël
de God van Exodus is, God de bevrijder
en dat God de Bevrijder, boven God de Schepper uitgaat want in naam
van het boek Genesis is veel kwaad aangericht.
Niet alleen moest de vrouw ondergeschikt zijn aan de man,
maar relaties die niet vruchtbaar waren om talrijk te worden
werden zwaar veroordeeld tot op de dag van vandaag.

Maar ook de homowereld heeft zo zijn problemen.
Christelijke waarden als liefde en trouw
in relaties en vriendschappen mogen daar niet ontbreken.
Want de mens is niet geboren om alleen te blijven.

De naaste liefhebben als jezelf in goede en kwade dagen geldt ook hier
Want liefde is meer dan enkel verliefdheid,
het is ook bijvoorbeeld op de wacht staan
bij de eenzaamheid van de ander
als die ouder of kwetsbaarder is geworden.

Als christelijk geïnspireerde homoseksuele mannen en vrouwen en
transgenders *zijn* we zout der aarde en licht der wereld.
Het zal ons niet meer gebeuren dat we ons deze prachtige titels die
Jezus ons vandaag geeft zullen laten afpakken.

Laten we blijdschap en vreugde uitstralen omdat het leuk is om homo
of lesbo te zijn en zo ook licht dragen naar zij die nog in de kast zitten.
Ik eindig met de prachtige woorden van Nelson Mandela:

Onze grootste angst is niet dat we onvolmaakt zijn.
Onze grootste angst is dat we mateloos krachtig zijn.
Het is het licht, niet onze schaduw, die ons het meest beangstigt.

We vragen onszelf: wie ben ik om briljant te zijn,
prachtig, talentvol, fantastisch?
Maar wie ben jij om dat niet te zijn? Jij bent een kind van God.
Je onbelangrijk voordoen bewijst de wereld geen dienst.
Er is niets verlichts aan je klein te maken
opdat andere mensen zich bij jou niet onzeker zullen voelen.

Wij zijn allemaal bedoeld om te stralen als kinderen.
Wij zijn geboren om de glorie van God die in ons is, te openbaren.

Die is niet alleen maar in sommigen van ons, die is in iedereen!

*En als wij ons licht laten stralen,
geven we onbewust andere mensen toestemming
om hetzelfde te doen.*

*Als wij van onze angst bevrijd zijn,
bevrijdt onze aanwezigheid vanzelf anderen.*

Amen

Overweging gehouden door pastor Frank Duivenvoorde op zondag 5 maart 2017 in de
IVRV-viering in de Paradijskerk te Rotterdam.